

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira b.b., zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира б.б., зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Broj: 01-02-03-13-260 /11

R: 06-5; 011-5/11

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Odjeljenja za obrazovanje
za period 1. 1. - 31. 12. 2010. godine

Brčko, maja 2011. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA OBRAZOVANJE ZA 2010. GODINU.....	7
1. UVOD.....	7
2. OPĆI DIO.....	7
3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2009. GODINU	8
5. NALAZI I PREPORUKE.....	8
5.1 RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.2. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆIH IZDATAKA	9
5.2.1. <i>Izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih</i>	<i>10</i>
5.2.2. <i>Izdaci za energiju.....</i>	<i>11</i>
5.2.4. <i>Izdaci za nabavku materijala.....</i>	<i>12</i>
5.2.5. <i>Grantovi pojedincima - stipendije</i>	<i>14</i>
5.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE KAPITALNOG BUDŽETA.....	14
5.4. POPIS IMOVINE.....	15
6. KOMENTAR.....	16
7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI.....	17

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira b.b., zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира б.б., зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

ODJELJENJU ZA OBRAZOVANJE

ŠEFU ODJELJENJA

Rizi Čiviću

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za obrazovanje Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period 1. 1. - 31. 12. 2010. godine (dostavljenog izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na dan 31. 12. 2010. godine i drugih zakonskih i podzakonskih akata), te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Odjeljenja u skladu sa zakonskim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta, kao i usklađenost cjelokupnog poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje kompletnog i efikasnog sistema internih kontrola za sve procese rada u Odjeljenju, te provedbu administrativnih procedura s ciljem podizanja kvaliteta poslovanja i upravljanja u Odjeljenju.

Odgovornost revizora / revizorki

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o provedenoj reviziji finansijskog poslovanja. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08), INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo o tome da li je finansijsko poslovanje izvršeno u skladu s važećim zakonskim propisima i odobrenim pozicijama budžeta.

Revizija uključuje ispitivanja i sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim propisima. Revizijom su obavljena ispitivanja, testiranja i analitičke procedure na odobrenim pozicijama budžeta s izvršenim pozicijama budžeta, kao i njihovo eventualno prekoračenje mimo planiranih iznosa.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše neovisno revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija

Provedenom revizijom smo utvrdili da:

- **Ne možemo potvrditi da je Odjeljenje uspostavilo adekvatan sistem internih kontrola, s obzirom na to da svi elementi sistema nisu primijenjeni na cjelokupno poslovanje Odjeljenja, niti je obezbijedeno jednoobrazno i potpuno funkcionisanje usvojenih kontrolnih procedura i aktivnosti.**
- **Planiranje i isplata povećanja bruto plata za nastavno osoblje (u visini 10% polaznog osnova), odobreno od Skupštine Distrikta prilikom usvajanja budžeta za 2010. godinu, izvršeno je bez postojanja zakonskog osnova u Zakonu o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.**
- **Izdaci za prekovremeni rad zbog zamjene odsutnog nastavnika-saradnika isplaćivani su bez dosljedne primjene Zakona o državnoj službi u organima uprave i Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja upražnjenih pozicija, rokova i načina uvođenja prekovremenog rada, kao i obavještanja nadležnih organa Distrikta o njegovom uvođenju.**
- **Nabavka lož-ulja za zagrijavanje škola vršena je prije provedenog postupka javnih nabavki što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**
- **U realizaciji kapitalnih izdataka Odjeljenje nije uspostavilo dinamičko planiranje i preduzimanje potrebnih aktivnosti neophodnih za efikasnu i racionalnu realizaciju odobrenih projekata u propisanim rokovima, kao i potreban nivo sinhronizacije i informisanja prilikom realizacije zajedničkih projekata.**

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim efekata koje mogu imati napomene date u kvalifikacijama, finansijsko poslovanje Odjeljenja za obrazovanje u toku 2010. godine, je u svim materijalno značajnim aspektima bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavne revizorke
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Glavna revizorka
Dževida Hodžić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjeljenja u 2010. godini, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. S ciljem otklanjanja istih, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je, s ciljem uspostave cjelovitog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrditi vrste i stepen rizika, donijeti jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke i dokumentovati njihovo sprovođenje, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršavanju svakodnevnih poslova Odjeljenja.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o internoj kontroli, u dijelu blagovremenog donošenja propisanog uputstva s ciljem stvaranja pretpostavki za njegovu potpunu implementaciju.

Potrebno je postupati u skladu s članom 23 stavom 4 Zakona o izvršenju budžeta u 2010. godini u dijelu kontrole tačnosti podataka o izvršenju budžeta i blagovremenog preduzimanja potrebnih mjera za usklađivanje ostvarenih izdataka s odobrenim sredstvima.

Potrebno je planiranje i isplatu plata vršiti u skladu s odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je uvođenje prekovremenog rada vršiti dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu dužine angažovanja, procedure o uvođenju prekovremenog rada i blagovremenog obavještanja nadležnog inspektora.

S ciljem obezbjeđenja uslova za kontinuitet rada institucija odjeljenja neophodno je izvršiti analizu uzroka neblagovremenog okončanja postupaka u ranijem periodu, nakon čega izvršiti izbor najadekvatnijeg postupka, te blagovremeno pokretati i provoditi postupke javnih nabavki, a same nabavke vršiti nakon okončanja postupka.

Potrebno je uspostaviti cjelovit sistem kontrole prijema i potrošnje lož-ulja stvaranjem neophodnih tehničkih pretpostavki i implementacijom donesenog jedinstvenog sistema praćenja i izvještanja na nivou Odjeljenja.

Potrebno je preispitati postojeći način zagrijavanja školskih objekata, izvršiti analizu efekata korištenja različitih energenata po školskim objektima te u skladu s rezultatima analiza odabrati najekonomičniji od tehnički izvodivih rješenja.

Potrebno je prilikom ugovaranja korekcija ugovorenih cijena uspostaviti metodologiju i kriterije za utvrđivanje početne i krajnje cijene koji će obezbijediti objektivnost i pravičnost u njenom utvrđivanju, te racionalnost u potrošnji budžetskih sredstava.

Potrebno je prilikom priznavanje prava na prevoz dosljedno primjenjivati odredbe zakona o obrazovanju u dijelu upisnog područja i udaljenosti mjesta stanovanja od pripadajuće škole.

U postupku izbora udžbenika prije pokretanja postupka javne nabavke potrebno je aktivima nastavnika omogućiti uvid u sadržaj izdanja koje će biti predmet prijedloga za nabavku.

Potrebno je dopuniti odluku o korištenju udžbenika, definisati obavezne rokove upotrebe udžbenika, utvrditi kriterije o prioritetima u dobijanju novih udžbenika, uspostaviti pojedinačnu identifikaciju zaduženih udžbenika po učenicima, kao i postupak s prijevremenim oštećenjem i gubitkom udžbenika.

Potrebno je planiranjem nabavki namirnica obezbijediti kontinuitet snabdijevanja i pružanja usluga ishrane polaznika obdaništa a skladištenje namirnica vršiti samo u rokovima koji su kraći od roka upotrebe.

Potrebno je uspostaviti vođenje materijalnog knjigovodstva i dnevno dokumentovanje utroška materijala-namirnica uz obrazloženja odstupanja od normativom utvrđenih količina.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora precizno definisati obaveze stipendista uz uvažavanje neusklađenosti školske i budžetske godine, način i dinamiku isplate stipendija, kao i uslove za mirovanje prava ili raskid ugovora o stipendiranju, te iste dosljedno izvršavati.

Prilikom planiranja i izvršavanja kapitalnih izdataka potrebno je donošenje operativnih planova aktivnosti potrebnih za njihovu realizaciju, kako bi se povećala efikasnost i racionalnost izvršenja budžeta kapitalnih potreba u zakonom propisanim rokovima.

Potrebno je, pri realizaciji kapitalnih projekata u kojima učestvuje više institucija Distrikta, uspostaviti koordinaciju u dijelu: definisanja nadležnosti u kontrolnim aktivnostima, blagovremenog i potpunog informisanja o stepenu realizacije zajedničkog projekta i provođenja nadzora nad namjenskim i racionalnim utroškom odobrenih budžetskih sredstava.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, u dijelu rokova predviđenih za trošenje budžeta kapitalnih potreba.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način i u rokovima propisanim Uputstvom.

Potrebno je izvršiti identifikaciju primalaca lož-ulja i izdatih faktura dobavljača, obezbjeđenje budžetskih sredstava za pokriće utvrđenih izdataka i uspostavu kontrolne procedure kojom bi se spriječilo ponavljanje navedenih propusta u budućem periodu.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA OBRAZOVANJE ZA 2010. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za obrazovanje za 2010. godinu na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08).

2. OPĆI DIO

Odjeljenje za obrazovanje obavlja stručne, administrativne i ostale dužnosti iz nadležnosti Vlade, koje se odnose na:

- provođenje zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Distrikta iz obrazovanja, pod nadzorom i uputstvima gradonačelnika,
- materijalno–tehničku i kadrovsku podršku obrazovnim institucijama Distrikta;
- donošenje nastavnih planova i programa u skladu sa standardima modernog, demokratskog i multietničkog društva;
- saradnju između roditelja i nastavnog osoblja;
- sprovođenje edukativnih programa u Distriktu;
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjeljenja u skladu sa zakonima i propisima BiH i Skupštine Brčko distrikta BiH ili naložene od gradonačelnika.

Unutrašnja organizacija Odjeljenja je utvrđena organizacionim planom, a s ciljem ostvarenja zakonitog, efikasnog, blagovremenog i ekonomičnog izvršavanja svih poslova iz nadležnosti Odjeljenja, postizanje potpune zaposlenosti i maksimalno korištenje njihovih stručnih kvalifikacija i znanja, potpune odgovornosti zaposlenika i efikasno rukovođenje sistematskog unapređenja rada i saradnje s drugim organima.

Prema Organizacionom planu i sistematizaciji radnih mjesta u Odjeljenju je za vršenje poslova i zadataka predviđeno ukupno **989** zaposlenika. Na bazi prosječnog broja zaposlenih tokom 2010. godine Odjeljenje je imalo **924** zaposlenika, što je za **65** zaposlenika manje u odnosu na Organizacioni plan.

Za izvršenje poslova iz djelokruga Odjeljenja za obrazovanje organizuju se Pododjeljenja - institucije:

- Pododjeljenje za predškolsko i osnovno obrazovanje,
- Pododjeljenje za srednje obrazovanje,
- Pododjeljenje za zajedničke poslove,
- Pododjeljenje za ljudske resurse i zapošljavanje i
- Pedagoška institucija.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjeljenja za 2010. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja izdataka – rashoda tekućeg budžeta i budžeta kapitalnih potreba, ocjena sistema internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da, na osnovu prikupljenih dokaza, izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu s cjelokupnom zakonskom važećom regulativom Distrikta, kao i planiranim pozicijama budžeta. Pored toga revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava kroz jačanje internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije. S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjima na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2009. GODINU

Na osnovu preporuka iz izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2009. godinu Odjeljenje je donijelo akcioni plan realizacije preporuka proisteklih iz izvještaja, broj: 37-07-000622/10 od 21. 7. 2010. godine.

Do kraja revidirane godine Odjeljenje je djelimično ispoštovalo preporuke iz prethodnog izvještaja u dijelu donošenja kontrolnih procedura u kontroli električne energije, lož-ulja i prevoza učenika. S obzirom na to da su iste donesene u decembru 2010. godine nisu mogle imati uticaja na finansijsko poslovanje u 2010. godini.

Odjeljenje nije izvršilo procjenu rizika značajnih procesa i transakcija, a samim tim ni donijelo procedure, mjere, aktivnosti, nosioce i rokove kojim bi se rizici u poslovanju izbjegli, eliminisali ili smanjili na prihvatljiv nivo.

Za nepravilnosti u finansijskom poslovanju iz prethodne godine, koje nisu do kraja otklonjene, date su preporuke u ovom izvještaju.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radom Odjeljenja rukovodi šef Odjeljenja, koji je kao nosilac izvršne funkcije član Vlade Brčko distrikta BiH. Zadužen je za koordinaciju rada Odjeljenja na provođenju politike Distrikta iz obrazovanja u skladu sa zakonima i uputstvima gradonačelnika kome je direktno odgovoran. Pododjeljenjima rukovode šefovi pododjeljenja, a Pedagoškom institucijom direktor Institucije, koji neposredno organizuje poslove iz

djelokruga pododjeljenja/institucije, i oni daju upute i osiguravaju pravovremeno i zakonito obavljanje poslova.

Interna kontrola je do 1. 10. 2010. godine regulisana Pravilnikom o internoj kontroli odjeljenja za obrazovanje broj 07-052-002394/07 od 3. 12. 2007. godine, a 1. 10. 2010. godine stupio je na snagu Pravilnik o internoj kontroli broj 02-01.1-001038/10.

Pravilnikom nisu obuhvaćene sve aktivnosti Odjeljenja, nisu identificirani rizici u poslovanju, niti je uspostavljen cjelovit i efikasan sistem informisanja i nadzora, što potvrđuju uočeni nedostaci i propusti u dijelu: planiranja plata nastavnog osoblja, obimu i načinu korištenja zamjene odsutnog nastavnika-saradnika, nabavke, evidencije i kontrole prijema, potrošnje i stanja udžbenika i lož-ulja, usaglašavanje tačnosti evidencija o izvršenju tekućih izdataka sa Direkcijom za finansije. Kontrolne procedure donesene od odjeljenja, kao i fizičke kontrole lož-ulja mjernim instrumentima ne provode se jednoobrazno i u potpunosti u svim institucijama.

Novim pravilnikom je u članu 34 propisana obaveza rukovodilaca organa uprave da u roku 60 dana donesu uputstvo o primjeni ovog pravilnika. Odjeljenje u propisanom roku nije donijelo potrebno uputstvo.

Uočene nepravilnosti i nedostaci ukazuju da Odjeljenje nije uspostavilo adekvatan nadzor nad funkcionisanjem postojećih propisanih kontrolnih postupaka.

Potrebno je, u cilju uspostave cjelovitog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrditi vrste i stepen rizika, donijeti jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke i dokumentovati njihovo sprovođenje, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršavanju svakodnevnih poslova Odjeljenja.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o internoj kontroli, u dijelu blagovremenog donošenja propisanog uputstva s ciljem stvaranja pretpostavki za njegovu potpunu implementaciju.

5.2. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Ukupni tekući izdaci planirani su u iznosu 33.605.090,53 KM, a izvršeni u iznosu 33.356.759,98 KM što čini 99,26% izvršenja.

Pregled planiranih i ostvarenih tekućih izdataka u 2010. godini dat je u tabeli 1 u prilogu izvještaja.

Planiranje tekućih izdataka Odjeljenja za 2010. godinu izvršeno je podnošenjem detaljnih zahtjeva za budžet po potrošačkim jedinicama (školama).

Prvobitni budžet tekućih izdataka odobren je u iznosu od 33.906.364,94 KM. Odjeljenje je u toku godine vršilo 2 preusmjeravanje sredstava, čime je s grantova pojedincima iznos od 112.300,00 KM i nabavke materijala iznos od 80.200,00 KM preusmjeren na ugovorene usluge 98.600,00 KM, usluge prevoza i goriva 56.000,00 KM, putne troškove 19.300,00 KM, komunalne usluge 15.100,00 KM, tekuće održavanje 2.000,00 KM, te 1.500,00 KM na usluge platnog prometa. Amandmanima na budžet izvršena je korekcija-smanjenje tekućih izdataka za plate u iznosu 634.274,41 KM, te povećanje izdataka za materijal i usluge u iznosu 333.000,00 KM, od čega se najveći dio odnosi na izdatke za energiju

197.500,00 KM, te na usluge prevoza i goriva 129.500,00 KM. Revizijom izvršenja tekućih izdataka odjeljenja utvrđeno je da su prekoračeni odobreni iznosi na pozicijama doprinosi na teret poslodavca za 25.041,71 KM, izdaci za tekuće održavanje 7.784,69 KM i unajmljivanje imovine i opreme 2.626,65 KM. Iskazana probijanja rezultat su neusaglašenosti u planiranju i evidentiranju pomenutih izdataka između Odjeljenja i Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH, što ukazuje na nepostojanje dosljednog i kontinuiranog praćenja i periodičnog usaglašavanja evidencija o izvršenju tekućih izdataka, propisanih članom 23 stavom 4 Zakona o izvršenju budžeta u 2010. godini (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 1/10 i 61/10).

Potrebno je postupati u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u 2010. godini u dijelu kontrole tačnosti podataka o izvršenju budžeta i blagovremenog preduzimanja potrebnih mjera za usklađivanje ostvarenih izdataka s odobrenim sredstvima.

5.2.1. Izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate i naknade troškova zaposlenih planirane su za 986 izvršilaca u iznosu 25.093.386,13 KM, a izvršene u iznosu 24.980.597,36 KM što čini 99,55% izvršenja. Detaljan zahtjev za plate urađen je na osnovu 100% popunjenosti organizacionog plana uz procjenu planiranog broja mjeseci za nepopunjene pozicije i iznosa od 684.456,00 KM na ime finansiranja angažovanja 43 pripravnika sa VSS, 4 pripravnika sa VŠS i 30 pripravnika sa SSS. Korekcija detaljnog zahtjeva za plate vršena je amandmanima od 14. 7. 2010. godine umanjnjem za iznos 673.949,45 KM zbog nepopunjavanja upražnjenih pozicija u planiranom roku i povećanjem za 140.375,04 KM po osnovu planiranog prijema pripravnika. Amandmanima na budžet od 23. 12. 2010. godine izvršeno je dodatno smanjenje planiranih sredstava za bruto plate za 100.700,00 KM. U okviru pomenutog iznosa, zbog primjene linearnog planiranja jedinstvenog procenta 4% za doprinose na teret poslodavca i različite strukture zaposlenika koji pripadaju PIOFBiH, vršeno je preusmjeravanje sredstava između pododjeljenja i službi.

U okviru planiranih sredstava, **odobrenih budžetom za 2010. godinu** i izvršenih izdataka za plate sadržan je i iznos dodatka na platu za određene kategorije zaposlenika na osnovu detaljnog zahtjeva za plate u iznosu 10% polaznog osnova, bez postojanja osnova u Zakonu o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je planiranje i isplatu plata vršiti u skladu s odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Odlukom gradonačelnika o realizaciji plana zapošljavanja u upravi Brčko distrikta BiH za 2010. godinu broj 33-01.1-001451/10 od 3. 3. 2010. godine nije predviđeno zapošljavanje nastavnog osoblja u 2010. godini, a Naredbom gradonačelnika broj 05-01.1-002258/10 od 26. 11. 2010. godine privremeno je obustavljen postupak zapošljavanja svih službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Revizijom obračuna i isplata plata utvrđena je isplata naknada za prekovremeni rad u godišnjem iznosu od 336.347,94 KM na ime zamjene odsutnih radnika. Revizijom pojedinačnih isplata utvrđeno je da je, osim isplata za zamjenu postojećih radnika koji su privremeno spriječeni u obavljanju poslova, vršena isplata za obavljanje poslova pojedinih nepopunjenih radnih mjesta u dužem vremenskom periodu.

Članom 101 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 10/08 i 25/08) propisani su uslovi zamjene nastavnika, stručnog saradnika i saradnika u nastavi u slučaju privremene spriječenosti za rad, plaćenog i neplaćenog odsustva, kao i utvrđivanje visine naknade i maksimalnog roka najduže tri mjeseca.

Članom 71 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi 28/06, 29/06, 19/07, 02/08, 09/08, 44/08 i 25/09) propisana je obaveza prethodnog obavještanja upravnog inspektora za prekovremeni rad u periodu dužem od tri sedmice neprekidno ili 10 sedmica u toku godine. Revizijom je utvrđeno da Odjeljenje nije vršilo prethodno obavještanje upravnog inspektora o uvođenju pomenutog prekovremenog rada.

Potrebno je uvođenje prekovremenog rada vršiti dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu dužine angažovanja, procedure o uvođenju prekovremenog rada i blagovremenog obavještanja nadležnog inspektora.

5.2.2. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju planirani su u iznosu 1.285.000,00 KM, a ostvareni u iznosu 1.256.939,97 KM, što čini 97,82% izvršenja. Od ostvarenog iznosa na izdatke za lož-ulje odnosi se 901.948,67 KM, na izdatke za električnu energiju 324.775,40 KM, a za drvo, ugalj i plin 30.215,90 KM.

Revizijom faktura za nabavljeno lož-ulje utvrđeno je da su datumi isporuke na otpremnicama znatno raniji od datuma okončanja postupka nabavke i dodjele ugovora što ukazuje da je nabavka vršena prije samog okončanja postupka, što je nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH i članom 6 Instrukcije o postupku nabavke roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH od 14. 12. 2009. godine. Odjeljenje nije obezbijedilo jednoobraznost i potpunost u primjeni postojećeg pravilnika u dijelu različitog evidentiranja izvršenih kontrola potrošnje električne energije i lož-ulja od pojedinih škola-institucija. Tokom revizije došli smo do saznanja da je znatan broj kotlova za grijanje imao prvobitnu namjenu korištenja čvrstog goriva, te da je dogradnjom preuređen za tečna goriva. S obzirom na cijenu lož-ulja i godišnji iznos izdataka, kao i činjenicu da postoje sistematizovana radna mjesta domara – ložača i potrebna infrastruktura za korištenje čvrstih goriva, nismo se uvjerali u ekonomičnost i racionalnost postojećeg načina zagrijavanja školskih objekata.

U cilju obezbjeđenja uslova za kontinuitet rada institucija odjeljenja neophodno je izvršiti analizu uzroka neblagovremenog okončanja postupaka u ranijem periodu, nakon čega izvršiti izbor najadekvatnijeg postupka, te blagovremeno pokretati i provoditi postupke javnih nabavki, a same nabavke vršiti nakon okončanja postupka.

Potrebno je uspostaviti cjelovit sistem kontrole prijema i potrošnje lož-ulja stvaranjem neophodnih tehničkih pretpostavki i implementacijom donesenog jedinstvenog sistema praćenja i izvještavanja na nivou Odjeljenja.

Potrebno je preispitati postojeći način zagrijavanja školskih objekata, izvršiti analizu efekata korištenja različitih energenata po školskim objektima te u skladu s rezultatima analiza odabrati najekonomičniji od tehnički izvodivih rješenja.

5.2.3. Usluge prevoza i goriva

Izdaci za usluge prevoza i goriva planirani su u iznosu 2.449.870,00 KM, a ostvareni u iznosu 2.436.763,08 KM ili 99,46% izvršenja, od čega se na prevoz učenika odnosi 2.419.718,16 KM.

Prevoz učenika ugovoren je nakon provođenja otvorenog postupka i dodjelom okvirnog sporazuma u 2009. godini. Revizijom ugovora utvrđeno je da član 2 Okvirnog sporazuma sadrži odredbu godišnjeg usklađivanja cijena na osnovu promjena cijene dizel-goriva na osnovu zvaničnih podataka iz Privredne komore Brčko distrikta BiH - Sekcija za naftu i naftne derivate Brčko distrikta BiH, bez metodologije njenog utvrđivanja. Prilikom utvrđivanja cijene prevoza za 2010. godinu pribavljena je potvrda od Privredne komore Brčko distrikta BiH- Sekcija za naftu i naftne derivate Brčko distrikta BiH koja govori o početnoj i krajnjoj cijeni jednog isporučioaca u Brčko distriktu BiH.

Smatramo da utvrđivanje korekcije cijene goriva za 2010. godinu primjenom cijene goriva od Privredne komore Brčko distrikta BiH nije primjereno zbog toga što se ista zasniva na cijeni jednog isporučioaca u Brčko distriktu BiH, bez obzira da li taj isporučilac snabdijeva gorivom izvršioca usluge i da li je njegova cijena bila polazni osnov za formiranje osnovne cijene za izvršenje usluge prevoza učenika.

Revizijom spiskova učenika za prevoz je također utvrđeno priznavanje izdataka za relacije koje izlaze van upisnih područja, bez dokumentovanja utvrđivanja njihove opravdanosti.

Potrebno je prilikom ugovaranja korekcija ugovorenih cijena uspostaviti metodologiju i kriterije za utvrđivanje početne i krajnje cijene koji će obezbijediti objektivnost i pravičnost u njenom utvrđivanju, te racionalnost u potrošnji budžetskih sredstava.

Potrebno je prilikom priznavanje prava na prevoz dosljedno primjenjivati odredbe zakona o obrazovanju u dijelu upisnog područja i udaljenosti mjesta stanovanja od pripadajuće škole.

5.2.4. Izdaci za nabavku materijala

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara planirani su u iznosu 728.530,00 KM, a ostvareni u iznosu 694.161,69 KM ili 95,28% izvršenja. Od toga se 366.558,26 KM odnosi na nabavku udžbenika, 114.418,33 KM na hranu, 86.073,49 KM na obrasce i papir, 53.454,84 KM na kompjuterski materijal, a 73.656,77 KM na ostali materijal.

Nabavka udžbenika započinje izborom udžbenika za nastavu koje predlažu aktivni nastavnika u okviru odobrenog kataloga udžbenika. U toku 2010. godine donesena je odluka o odobravanju nabavke pojedinih udžbenika van odobrenog kataloga. Revizijom smo utvrdili da u momentu izbora udžbenika aktivni nisu imali primjerke udžbenika koji će se koristiti u nastavi, te su dali preporuke na osnovu ranijih izdanja bez uvida u stanje izdanja koje će biti predmet nabavke, tako da dolazi do situacija da se nabave udžbenici koji u tekućem izdanju ne sadrže sve teme utvrđene nastavnim planom i programom za pojedini predmet ili razred.

U postupku izbora udžbenika prije pokretanja postupka javne nabavke potrebno je aktivima nastavnika omogućiti uvid u sadržaj izdanja koje će biti predmet prijedloga za nabavku.

Po okončanju postupka nabavke, po isporuci dobavljača udžbenike komisijски prima direktor škole sa pedagogom i bibliotekarom, te prave rasporedni nalog po odjeljenjima prema iskazanim potrebama. Razredne starješine zadužuju knjige po učenicima i prave reverse koje potpisuju roditelji učenika. Reversi sadrže popis preuzetih knjiga, ime učenika i potpis roditelja. Revizijom je utvrđeno da reversi ne omogućavaju identifikaciju pojedinačno preuzetih knjiga niti stanje u kojem su primljene (nove ili korištene 1 ili više godina). Zbog ograničenja sredstava za nabavku udžbenika nabavljene su jednokratne knjige za niže razrede u 100% iznosu, a za ostale razrede 1/3 od broja upisanih učenika. Nabavka knjiga za engleski i njemački jezik izvršena je u iznosu 1/3 iako su potpuno nove po sadržaju, te je trebalo izvršiti nabavku u 100% iznosu iskazanih potreba, uz nalaženje mogućnosti za manju nabavku udžbenika koji su u stanju da se koriste i nakon tri godine a čiji je broj po izjavi sagovornika značajan. Odjeljenje za obrazovanje je 25. 6. 2010. godine donijelo odluku o korištenju udžbenika kojom je utvrđeno da se udžbenici mogu koristiti minimalno tri godine bez obaveze učenika da obezbijede trajnost udžbenika niti procedure postupanja u slučajevima prijevremenog oštećenja ili uništenja knjige. Podjela udžbenika vrši se bez utvrđene procedure izbora učenika kojima će pripasti stari, a kojima novi udžbenik.

Potrebno je dopuniti odluku o korištenju udžbenika, definisati obavezne rokove upotrebe udžbenika, utvrditi kriterije o prioritetima u dobijanju novih udžbenika, uspostaviti pojedinačnu identifikaciju zaduženih udžbenika po učenicima, kao i postupak sa prijevremenim oštećenjem i gubitkom udžbenika.

Nabavka namirnica za potrebe obdaništa „Naša djeca“ vrši se podnošenjem zahtjeva za nabavku sa specifikacijom potrebnih namirnica odjeljenju za obrazovanje najmanje tri mjeseca prije isteka prethodnog ugovora zbog potreba kontinuiteta u snabdijevanju.

Pravila o proceduri nabavke i prijema namirnica donesena su 29. 6. 2010. godine.

Nabavka namirnica do donošenja pravila vršena je isporukama sa „Lager liste uskladištenih namirnica“ na dan 31. 12. 2009. godine. Uvidom u „Lager listu uskladištenih namirnica“ utvrdili smo da ta lista predstavlja spisak ugovorenih i fakturisanih količina u 2009. godini koje nisu isporučene i preuzete na dan 31. 12. 2009. godine zbog nemogućnosti skladištenja (manjak prostora i rok čuvanja namirnica).

Prijem namirnica vrši se potpisom otpremnice odabranog ponuđača od strane ekonoma, koja za pojedine robe u prilogu sadrži uvjerenja o zdravstvenoj ispravnosti.

Prijem se vrši 2-3 puta sedmično na osnovu iskazanih potreba obdaništa koje se dobavljaču dostavljaju unaprijed za 15 dana. Obdaništa vode dnevnu evidenciju prisustva polaznika – djece na osnovu čega planiraju potreban broj obroka.

Na osnovu jelovnika i normativa namirnica vrši se trebovanje materijala iz skladišta u kuhinju osim začina koji se izdaju u tvorničkim pakovanjima za duži period.

Revizijom smo utvrdili da nije dokumentovano dnevno trebovanje i utrošak materijala po normativima iako trebovane količine uglavnom odgovaraju brojnom stanju i jelovniku za pojedine dane.

Obdanište nije uspostavilo vođenje materijalnog knjigovodstva (analitičke evidencije po materijalima) nego na bazi pomoćne evidencije sačinjava periodični pregled utroška i isti dostavlja Direkciji za finansije koja zbirno-finansijski razdužuje stanje zaliha.

Potrebno je planiranjem nabavki namirnica obezbijediti kontinuitet snabdijevanja i pružanja usluga ishrane polaznika obdaništa a skladištenje namirnica vršiti samo u rokovima koji su kraći od roka upotrebe.

Potrebno je uspostaviti vođenje materijalnog knjigovodstva i dnevno dokumentovanje utroška materijala-namirnica uz obrazloženja odstupanja od normativom utvrđenih količina.

5.2.5. Grantovi pojedincima - stipendije

Izdaci za stipendije redovnim studentima planirani su u iznosu 592.700,00 KM a ostvareni 589.600,00 KM što predstavlja 99,48% izvršenja.

Na osnovu odluke Vlade Distrikta broj 02-01.2-0007236/10 od 3. 6. 2010. godine Odjeljenje je raspisalo javni konkurs za dodjelu stipendija redovnim studentima za razdoblje od 1. 1. 2010. do 31. 12. 2010. godine. Konkursom je predviđena dodjela 120 stipendija, od čega se 86 stipendija dodjeljuje studentima druge i starijih godina studija, četiri stipendije studentima prve godine (prethodno proglašenim učenicima generacije u srednjim školama Distrikta) i 30 stipendija studentima deficitarnih zanimanja. Nakon okončanog konkursa zaključeni su ugovori o dodjeli 109 stipendija koje se odnose na: 20 stipendija za deficitarna zanimanja, 3 za učenike generacije i 86 za drugu i starije godine studija.

Revizijom realizacije zaključenih ugovora o stipendiranju utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- isplata stipendija za pojedine korisnike vršena je zbirno za određeni broj mjeseci suprotno odredbama ugovora koje definišu mjesečnu isplatu,
- utvrđivanje obaveza stipendista izvršeno je bez uzimanja u obzir odstupanja školske od budžetske godine,
- zbog nedovoljnog preciziranja postupka u slučaju kašnjenja dostavljanja dokaza o redovnom upisu u narednu godinu Odjeljenje ne vrši dosljednu primjenu člana III ugovora (raskid ugovora).

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora precizno definisati obaveze stipendista uz uvažavanje neusklađenosti školske i budžetske godine, način i dinamiku isplate stipendija, kao i uslove za mirovanje prava ili raskid ugovora o stipendiranju, te iste dosljedno izvršavati.

5.3. Planiranje i izvršenje kapitalnog budžeta

Kapitalni izdaci u 2010. godini planirani su u iznosu 2.173.907,61 KM, a ostvareni u iznosu 72.411,95 KM ili 3,33% izvršenja.

Pregled planiranih i ostvarenih kapitalnih izdataka dat je u tabeli 2 u prilogu izvještaja.

Revizijom izvršenja kapitalnih projekata po godinama utvrđen je relativno nizak stepen izvršenja projekata što ukazuje na propuste u planiranju i blagovremenom pokretanju aktivnosti neophodnih za realizaciju složenijih projekata.

Također, uočeno je odsustvo sinhronizacije aktivnosti prilikom realizacije kapitalnih projekata koji se planiraju i izvršavaju s više institucija Distrikta koje se ogleda u nedovoljnoj informisanosti i nadzoru nad realizacijom projekta rekonstrukcije i uređenja aneksa JU Ekonomska škola koji se sufinansiraju sredstvima Ureda za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH (nosilac projekta).

Odjeljenje za obrazovanje

U 2010. godini realizovana su sredstva budžeta kapitalnih potreba iz 2007. godine u iznosu 722.682,31 KM, što je u suprotnosti s članom 6 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 34/08).

Prilikom planiranja i izvršavanja kapitalnih izdataka potrebno je donošenje operativnih planova aktivnosti potrebnih za njihovu realizaciju, kako bi se povećala efikasnost i racionalnost izvršenje budžeta kapitalnih potreba u zakonom propisanim rokovima.

Potrebno je, pri realizaciji kapitalnih projekata u kojima učestvuje više institucija Distrikta, uspostaviti koordinaciju u dijelu: definisanja nadležnosti u kontrolnim aktivnostima, blagovremenog i potpunog informisanja o stepenu realizacije zajedničkog projekta i provođenja nadzora nad namjenskim i racionalnim utroškom odobrenih budžetskih sredstava.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, u dijelu rokova predviđenih za trošenje budžeta kapitalnih potreba.

5.4. Popis imovine

Popis osnovnih sredstava, sitnog inventara i zaliha Odjeljenja na dan 31. 12. 2010. godine izvršila je komisija imenovana Odlukom broj 05-07-002354/10 od 10. 12. 2010. godine, na osnovu Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine).

Izveštaj o popisu sačinjen je 17. 2. 2011. godine, što nije u skladu s članom 7 Uputstva kojim je propisan rok 15. 1. naredne godine.

Popisom potraživanja za avanse Odjeljenja utvrđen je iznos od 34.001,10 KM uplaćen dobavljaču „Lora“ d.o.o. Bukvik za nabavku lož-ulja za 2007. godinu. Sravnjenjem s dobavljačem utvrđeno je da je avans u potpunosti iskorišten isporukama robe. Odjeljenje do momenta okončanja revizije nije izvršilo identifikaciju primalaca za lož-ulje po osnovu izvršenih isporuka i izdatih faktura od dobavljača.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način i u rokovima propisanim Uputstvom. Potrebno je izvršiti identifikaciju primalaca lož-ulja i izdatih faktura dobavljača, obezbjeđenje budžetskih sredstava za pokriće utvrđenih izdataka i uspostavu kontrolne procedure kojom bi se spriječilo ponavljanje navedenih propusta u budućem periodu.

6. KOMENTAR

Odjeljenje se u zakonskom roku očitovalo na nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja u periodu 1. 1. - 31. 12. 2010. godine dopisom broj 13-002221/11 od 27. 5. 2011. godine.

Odjeljenje je u potpunosti prihvatilo nalaze i preporuke iz nacrta izvještaja, tako da isti bez korekcija postaje konačan izvještaj.

Tim za reviziju

Safet Nišić, dipl. oec.

Amra Ilić, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Tabela 1 Pregled planiranih i ostvarenih tekućih izdataka u 2010. godini

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2009.	Plan budžeta 2010.	Preraspodjela	Rebalansi	Odobreni budžet	Izvršenje 2010.	Indeks %	
								9/8	9/2
1	2	3	4	7	8	9	10	11	12
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	22.967.023,12	25.670.362,84	0,00	-576.994,71	25.093.368,13	24.980.597,36	99,55	108,77
611100	Bruto plate i naknade	22.666.947,01	25.351.412,84	0,00	-582.869,49	24.768.543,35	24.672.738,40	99,61	108,85
611200	Naknade zaposlenim	300.076,11	318.950,00	0,00	5.874,78	324.824,78	307.858,96	94,78	102,59
612100	Doprinosi na teret poslodavca	914.899,86	1.046.260,10	0,00	-57.279,70	988.980,40	1.014.022,11	102,5	110,83
613000	Izdaci za materijal i usluge	6.516.144,26	6.484.742,00	112.300,00	333.000,00	6.930.042,00	6.772.540,51	97,73	103,93
613100	Putni troškovi	92.213,41	68.512,00	19.300,00	0,00	87.812,00	79.738,40	90,81	86,472
613200	Izdaci za energiju	1.171.624,36	1.087.500,00	0,00	197.500,00	1.285.000,00	1.256.939,97	97,82	107,28
613300	Izdaci za komunalne usluge	317.099,69	347.250,00	15.100,00	21.000,00	383.350,00	359.466,14	93,77	113,36
613400	Nabavka materijala	745.514,01	823.730,00	-80.200,00	-15.000,00	728.530,00	694.161,69	95,28	93,112
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	2.196.769,10	2.264.370,00	56.000,00	129.500,00	2.449.870,00	2.436.763,08	99,46	110,92
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0,00	0,00	0,00		0,00	2.626,65	0	
613700	Izdaci za tekuće održavanje	337.891,04	278.250,00	2.000,00	0,00	280.250,00	288.034,69	102,8	85,245
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	440,70	60.460,00	1.500,00	0,00	61.960,00	61.066,26	98,56	13857
613900	Ugovorene usluge	1.654.591,95	1.554.670,00	98.600,00	0,00	1.653.270,00	1.593.743,63	96,4	96,322
614200	Grantovi pojedincima	530.800,00	705.000,00	-112.300,00	0,00	592.700,00	589.600,00	99,48	111,08
	Ukupno tekući izdaci	30.928.867,24	33.906.364,94	0,00	-301.274,41	33.605.090,53	33.356.759,98	99,26	107,85

Tabela 2 Pregled planiranih i ostvarenih kapitalnih izdataka u 2010. godini

Redni broj	Godina odobrenja	Planirano	Izvršeno do 2010.	Izvršeno 2010.	% izvršenja	
					2010.	Ukupno
1.	2007.	2.456.233,14	1.611.342,80	722.682,31	29,42%	95,02%
2.	2008.	2.122.051,68	1.160.520,76	462.200,97	21,78%	76,47%
3.	2009.	2.126.148,17	148.244,60	696.281,42	32,75%	39,72%
4.	2010.	2.173.907,61	0,00	72.411,95	3,33%	3,33%
Ukupno 2007.-2010.		8.878.340,60	2.920.108,16	1.953.576,65	22,00%	54,89%